

Energi- og klimarekneskap 2021

Formålet med denne rapporten er å vise oversikta over organisasjonens klimagassutslepp (GHG-utslepp), som ein integrert del av ein overordna klimastrategi. Eit klimarekneskap er eit viktig verktøy i arbeidet med å identifisere konkrete tiltak for å redusere energiforbruket sitt og tilhøyrande GHG-utslepp. Denne årlege rapporten gjer organisasjonen i stand til å måle nøkkeltal og dermed evaluere seg sjølv over tid.

Rapporten omfattar alle registrerte klimagassutslepp knytt til Sparebanken Sogn og Fjordane. Det er rapportert data frå hovudkontoret i Førde, samt salskontora i Bergen, Dale, Eid, Florø, Høyanger, Måløy, Sandane, Sogndal, Stryn og Øvre Årdal.

Informasjonen som nyttast i eit klimarekneskap stammer både frå eksterne og interne kjelder, og blir omrekna til tonn CO₂-ekvivalentar. Analysen er basert på den internasjonale standarden "A Corporate Accounting and Reporting Standard", som er utvikla av "the Greenhouse Gas Protocol Initiative" - GHG protokollen. Dette er den mest brukte metoden verda over for å måle sine utslepp av klimagassar. ISO standard 14064-I er basert på denne.

Rapporteringsåret Energi og GHG-utslipp

Utslippskilde	Forklaring	Forbruk	Enhet	Energi (MWh)	Utslipp tCO ₂ e	Utslippsandel
Transport total				73.0	15.1	15.4 %
DIESEL (NO)		5,952.3	liters	62.0	12.4	12.7 %
Bensin		1,133.8	liters	11.0	2.7	2.7 %
Scope 1 total				73.0	15.1	15.4 %
Elektrisitet total				1,251.5	38.8	39.7 %
Elektrisitet Nordisk miks		1,251,479.0	kWh	1,251.5	38.8	39.7 %
Fjernvarmest total				180.7	0.4	0.4 %
Fjernvarme Bergen		180,733.0	kWh	180.7	0.4	0.4 %
Fjernkjøling NO / Trondheim		-	kWh	-	-	-
Scope 2 total				1,432.2	39.2	40.1 %
Avfall total				-	25.2	25.8 %
Residual waste, incinerated		16,221.0	kg	-	8.1	8.3 %
Paper waste, recycled		1,500.0	m ³	-	4.9	5.0 %
Paper waste, recycled		8,809.0	kg	-	0.2	0.2 %
Plastic waste, recycled		1,450.0	kg	-	-	-
EE waste, recycled		2,713.0	kg	-	0.1	0.1 %
Metal waste, recycled		4,150.0	m ³	-	11.4	11.7 %
Plastic waste, recycled		310.0	m ³	-	0.5	0.5 %
Tjenestereiser total				-	16.7	17.1 %
Domestic, RF		27,542.0	pkm	-	6.8	6.9 %
Continental/Nordic, incl. RF		1,532.0	pkm	-	0.2	0.2 %
Intercontinental, RF		-	pkm	-	-	-
Km-godtgj.bil(NO)		81,325.0	km	-	8.0	8.2 %
Hotel nights, Nordic	Innland/Norden	108.0	nights	-	1.7	1.8 %
Hotel nights, Europe	Europa	-	nights	-	-	-
Mileage all. el car Nordic	Innland	5,571.0	km	-	-	-
Innkjøpte varer og tjenester total				-	1.5	1.6 %
Debit card		43,442.0	pcs	-	1.5	1.6 %
Scope 3 total				-	43.5	44.5 %
Total				1,505.2	97.7	100.0 %
KJ				5,418,583,745.8		

Klimaregnskap

Sparebanken Sogn og Fjordane hadde i 2021 et totalt klimagassutslipp på 97,7 tonn CO₂-ekvivalenter (tCO₂e). Dette tilsvarer en reduksjon på 20,1 tCO₂e sammenlignet med 2020. En viktig grunn til reduksjonen av utslipp har vært et lavere behov for transport og tjenestereiser på grunn av reiserestriksjoner under Covid-19, og lavere avfallsmengder og strømforbruk grunnet påbudt hjemmekontor i deler av 2021.

Klimagassutslippene i 2021 hadde følgende fordeling:

Scope 1: 15,1 tCO₂e (15,4 %)

Scope 2: 39,2 tCO₂e (40,1 %)

Scope 3: 43,5 tCO₂e (44,5 %)

Det var en reduksjon i utslipp fra både Scope 1 og 2, men en økning i Scope 3 fra 2020 til 2021.

Scope 1

Mobil forbrenning: Faktisk forbruk av fossilt brensel i selskapets kjøretøy (eiet, leiet, leaset). Totalt drivstofforbruk i 2021 var 5 952,3 liter diesel og 1 133,8 liter bensin det utgjorde totalt 15,1 tCO_{2e}, og 15,4% av det totale utslippet til banken. Dette er en reduksjon på 28,1% fra 2020.

Scope 2

Elektrisitet: Målt forbruk av elektrisitet i egen-eide eller leide lokaler/bygg for alle avdelingene. Tabellen viser klimagassutslipp fra elektrisitet utregnet med den lokasjonsbaserte utslippsfaktoren Nordisk miks. Utslippene fra elektrisitetsbruk har sunket med 16 tCO_{2e} i forhold til 2021. Merk at etter en økning i utslippsfaktoren Nordisk miks fra 2019 til 2020 har gått ned med 24,39% fra 2020 og med 30,59 % sammenlignet med 2019.

Elektrisitet med en markedsbasert faktor er presentert under tabellene i denne rapporten. Praksisen med å presentere utslippene fra elektrisitetsforbruk med to ulike utslippsfaktorer er videre forklart under Scope 2 i Metode og kilder. Sparebanken Sogn og Fjordane kjøpte ingen opprinnelsesgarantier for sitt elektrisitetsforbruk i 2020.

Fjernvarme: Bruk av fjernvarme i eide/leide bygg. Totale klimagassutslipp fra fjernvarme ble redusert med 70,9 % fra 1,2 tCO_{2e} i 2020 til 0,4 tCO_{2e} i 2021.

Scope 3

Flyreiser: Målt personkilometer (pkm) per region. Flyreiser ga et klimagassutslipp på 7 tCO_{2e} og sto for 7,1 % av det totale klimagassutslippet fra banken i 2021. Sammenlignet med 2020 var det en reduksjon på 1,7 tCO_{2e} fra flyreiser.

Km-godtgjørelse: Rapporterte km det ble utbetalt km-godtgjørelse for. Det ble gitt km-godtgjørelse for 81 325 km med fossilbiler og 5 571 km med elbil. Totalt utgjorde dette et utslipp på 8,0 tCO_{2e}, noe som tilsvarer 8,2 % av bankens totale klimagassutslipp.

Banken rapporterte i 2020 2 050 km med elbil, som viser en vesentlig økning i antall km rapportert for elbiler. For rapporteringsåret 2020 gir dette et utslipp på 0.014 tCO_{2e} og 0.044 tCO_{2e} i 2021, en økning 221,2 %. Det skal legges til at utslippet knyttet til kilometergodtgjørelse for elbil har økt med 18.18 %.

Hotell: Antall døgn på hotell i rapporteringsåret. Bankens ansatte hadde totalt 108 døgn på hotell i innland/Norden. Aktiviteten fra hotellovernattinger ga et utslipp på 1,7 tCO_{2e}, som utgjorde 1,8% av det totale utslippet fra banken.

Avfall: Rapportert avfall i kg fordelt på ulike avfallsfraksjoner, samt behandlingsmetode (resirkulert, energigjenvunnet, deponert). Avfall stod for et utslipp på 25,2 tCO_{2e} i 2021, og utgjorde 25,8 % av det totale klimagassutslippet fra banken sin virksomhet. Utslippet knyttet til avfall økte med 10,4 tCO_{2e}, tilsvarende 70,3 % sammenlignet med 2020. Den økte mengden avfall bunner i opprydding av lager og gamle kontorer gjennomført i rapporteringsåret, og er hovedsakelig knyttet til økt mengde plast- og metallavfall.

Sparebanken Sogn og Fjordane rapporterte i 2020 50 kg plastavfall, som tilsvarer et utslipp på 0.001 tCO_{2e}. Da rapporten kun viser én desimal med utgangspunkt i tCO_{2e}, er dette oppgitt som en strek i rapporten. For rapporteringsåret 2021 har dette avfallet økt til 1 450 kg + 350 m³, dette tilsvarer et utslipp på 0.5 tCO_{2e}. Denne endringen gir en prosentvis økning i utslipp på 47,474.9 %.

Bankkort: Banken har i 2021 rapportert utslippet for sine 43 442 utstedte bankkort. Bankkort er en vesentlig del av en banks virksomhet og byttes ut hvert 3-4 år for alle kunder. Dette gir et vesentlig fotavtrykk kontinuerlig for bankens virksomhet. Utslippene knyttet til bankkortene ga et utslipp på 1,5 tCO_{2e}, som utgjorde 1,6 % av bankens totale utslipp. Banken vil fra 2022 benytte en større andel bioplast i sin produksjon

for å redusere dette utslippet.

Sett bort fra bankkort har utslippet fra Scope 3 økt med 1,1 tCO₂e i 2021 sammenlignet med 2020, tilsvarende en prosentvis økning på 2,7 %. Dette kommer hovedsakelig fra økt utslipp fra avfall.

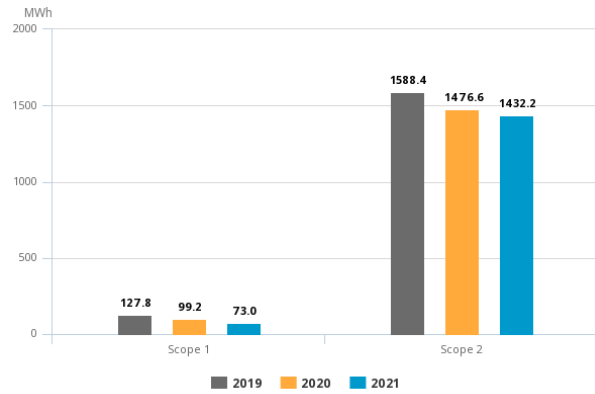
Markedsbaserte utslipp i rapporteringsåret

Kategori	Enhet	2021
Elektrisitet markedsbasert	tCO ₂ e	13.6
Scope 2 markedsbasert	tCO ₂ e	14.0
Total markedsbasert	tCO ₂ e	72.6

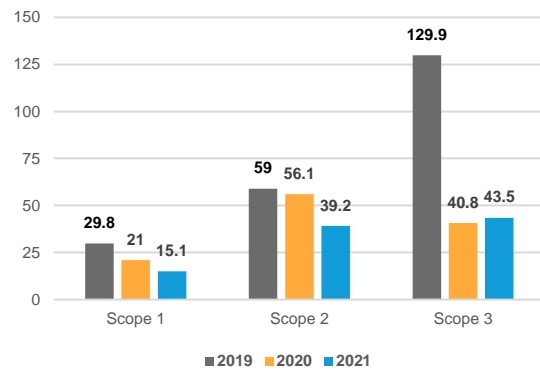
Årlige klimagassutslipp

Kategori	Forklaring	2019	2020	2021	% endring fra forrige år
Transport total		29.8	21.0	15.1	-28.1 %
DIESEL (NO)		29.8	21.0	12.4	-40.7 %
Bensin		-	-	2.7	100.0 %
Scope 1 total		29.8	21.0	15.1	-28.1 %
Elektrisitet total		55.9	54.8	38.8	-29.2 %
Elektrisitet Nordisk miks		55.9	54.8	38.8	-29.2 %
Fjernvarmestед total		3.1	1.2	0.4	-70.9 %
Fjernvarme Bergen		3.1	1.2	0.4	-70.9 %
Fjernkjøling NO / Trondheim		-	-	-	-
Scope 2 total		59.0	56.1	39.2	-30.1 %
Avfall total		13.5	14.8	25.2	70.3 %
Residual waste, incinerated		12.9	8.5	8.1	-4.0 %
Paper waste, recycled		0.5	6.3	5.0	-19.3 %
EE waste, recycled		-	0.1	0.1	-24.9 %
Plastic waste, recycled		-	-	0.5	47,474.9 %
Metal waste, recycled		-	-	11.4	100.0 %
Tjenestereiser total		116.4	26.0	16.7	-35.5 %
Domestic, RF		50.4	8.3	6.8	-18.7 %
Continental/Nordic, incl. RF		7.5	0.4	0.2	-43.2 %
Intercontinental, RF		7.9	-	-	-
Km-godtgj.bil(NO)		32.3	15.4	8.0	-48.1 %
Hotel nights, Nordic	Innland/Norden	16.3	1.9	1.7	-6.9 %
Hotel nights, Europe	Europa	2.0	-	-	-
Mileage all. el car Nordic	Innland	-	-	-	221.2 %
Innkjøpte varer og tjenester total		-	-	1.5	-
Debit card		-	-	1.5	100.0 %
Scope 3 total		129.9	40.8	43.5	6.6 %
Total		218.7	117.8	97.7	-17.0 %
Prosentvis endring		100.0 %	-46.1 %	-17.0 %	

Årlig energiforbruk(MWh) Scope 1 & 2

Årlige klimagassutslipp per Scope

Årlige markedsbaserte utslipp

Kategori	Enhet	2019	2020	2021
Elektrisitet markedsbasert	tCO ₂ e	292.2	351.6	13.6
Scope 2 markedsbasert	tCO ₂ e	295.3	352.8	14.0
Total markedsbasert	tCO ₂ e	455.0	414.6	72.6
Prosentvis endring		100.0 %	-8.9 %	-82.5 %

Årlige nøkkeltall og klimaindikatorer

Navn	Enhet	2019	2020	2021	% endring fra forrige år
Sum kvadratmeter(m2)		9,498.0	9,498.0	9,498.0	-
Sum kWh/m2		167.2	155.5	150.8	-3.0 %
Totale utslipp (kgCO ₂ e (s1+s2+s3)) /årsverk		786.6	423.8	345.3	-18.5 %
Totale utslipp (kgCO ₂ e (s1+s2+s3)) /areal		23.0	12.4	10.3	-17.0 %

Metodikk og kilder

GHG-protokollen er utviklet av «World Resources Institute» (WRI) og «World Business Council for Sustainable Development» (WBCSD). Analysen i denne rapporten er utført iht. "A Corporate Accounting and Reporting Standard Revised edition", én av fire regnskapsstandarder under GHG-protokollen. Standarden omfatter følgende klimagasser, som omregnes til CO₂-ekvivalenter: CO₂, CH₄ (metan), N₂O (lystgass), SF₆, NF₃, HFK og PFK gasser.

Denne analysen er basert på operasjonell kontroll aspektet, som dermed definerer hva som skal inngå i klimaregnskapet av en organisasjons driftsmidler, så vel som fordeling mellom de ulike scopene. I metoden skilles det mellom operasjonell kontroll og finansiell kontroll. Hvis operasjonell kontrollmetoden benyttes så inkluderes utslippskilder som organisasjonen fysisk kontrollerer, men ikke nødvendigvis eier. Man rapporterer dermed heller ikke over utslippskilder som man eier, men ikke har kontroll (f.eks. det er leietaker som rapporterer strømförbruket i scope 2, ikke utleier).

Klimaregnskapet er inndelt i tre nivåer (scopes) som består av både direkte og indirekte utslippskilder.

Scope 1 Obligatorisk rapportering inkluderer alle utslippskilder knyttet til driftsmidler der organisasjonen har operasjonell kontroll. Dette inkluderer all bruk av fossilt brensel for stasjonær bruk eller transportbehov (egeneide, leiede eller leasede kjøretøy, oljekjeler etc.). Videre inkluderes eventuelle direkte prosessutslipp (av de seks klimagassene).

Scope 2 Obligatorisk rapportering av indirekte utslipp knyttet til innkjøpt energi; elektrisitet eller fjernvarme/-kjøling. Dette gjelder f.eks. for bygg som man leier og ikke nødvendigvis eier. Utslippsfaktorene som benyttes i CEMAsys for elektrisitet er basert på nasjonale brutto produksjonsmikser fra International Energy Agency's statistikk (IEA Stat). Den nordiske miksfaktoren dekker produksjonen i Sverige, Finland, Norge og Danmark og reflekterer det felles nordiske markedsområdet (Nord Pool Spot). I forhold til utslippsfaktorer på fjernvarme benyttes enten faktisk produksjonsmikser basert på innhentet informasjon fra den enkelte produsent, eller gjennomsnittsmikser basert på IEA statistikk (se kildehenvisning).

I januar 2015 ble GHG Protokollens (2015) nye retningslinjer for beregning av utslipp fra elektrisitetsforbruk publisert. Her åpnes det for todelt rapportering av elektrisitetsforbruk.

I praksis betyr det at virksomheter som rapporterer sine klimagassutslipp skal synliggjøre både reelle klimagassutslipp som stammer fra produksjonen av elektrisitet, og de markedsbaserte utslippene knyttet til kjøp av opprinnelsesgarantier. Hensikten med denne endringen er på den ene siden å vise effekten av energieffektivisering og sparetiltak (fysisk), og på den annen siden å vise effekten av å inngå kjøp av fornybar elektrisitet gjennom opprinnelsesgaranti (marked). Dermed belyses effekten av samtlige tiltak som en virksomhet kan gjennomføre knyttet til forbruk av elektrisitet.

Fysisk perspektiv (lokasjonsbasert metode): Denne utslippsfaktoren er basert på faktiske utslipp knyttet til elektrisitetsproduksjon innenfor et spesifikt område. Innenfor dette området er det ulike energiprodusenter som benytter en miks av energibærere, der de fossile energibærerne (kull, gass, olje) medfører direkte utslipp av klimagasser. Disse klimagassene reflekteres gjennom utslippsfaktoren og fordeles dermed til hver enkelt forbruker.

Markedsbasert perspektiv: Beregningen av utslippsfaktor baseres på om virksomheten velger å kjøpe opprinnelsesgarantier eller ikke. Ved kjøp av opprinnelsesgarantier dokumenterer leverandøren at kjøpt elektrisitet kommer fra kun fornybare kilder, som gir en utslippsfaktor på 0 gram CO₂e per kWh.

Elektrisitet som ikke er knyttet til opprinnelsesgarantier får en utslippsfaktor basert på produksjonen som er igjen etter at opprinnelsesgarantiene for fornybar andel er solgt. Dette kalles *residual miks*, og er normalt signifikant høyere enn den lokasjonsbaserte faktoren.

Scope 3 Frivillig rapportering av indirekte utslipp knyttet til innkjøpte varer eller tjenester. Dette er utslipp som indirekte kan knyttes til organisasjonens aktiviteter, men som foregår utenfor deres kontroll (derav indirekte). Typisk scope 3 rapportering vil inkludere flyreiser, logistikk/transport av varer, avfall, forbruk av

ulike råstoff etc.

Generelt bør et klimaregnskap inkludere nok relevant informasjon slik at det kan brukes som beslutningsstøtteverktøy for virksomhetens ledelse. For å få til dette er det viktig å inkludere de elementer som har økonomisk relevans og tyngde, og som det er mulig å gjøre noe med.

Referanser:

[Department for Business, Energy & Industrial Strategy](#) (2020). Government emission conversion factors for greenhouse gas company reporting (DEFRA)

IEA (2020). CO2 emission from fuel combustion, International Energy Agency (IEA), Paris.

IEA (2020). Electricity information, International Energy Agency (IEA), Paris.

IMO (2020). Reduction of GHG emissions from ships - Third IMO GHG Study 2014 (Final report). International Maritime Organisation, <http://www.iadc.org/wp-content/uploads/2014/02/MEPC-67-6-INF3-2014-Final-Report-complete.pdf>

IPCC (2014). IPCC fifth assessment report: Climate change 2013 (AR5 updated version November 2014). <http://www.ipcc.ch/report/ar5/>

AIB, RE-DISS (2020). Reliable disclosure systems for Europe – Phase 2: European residual mixes.

WBCSD/WRI (2004). The greenhouse gas protocol. A corporate accounting and reporting standard (revised edition). World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 116 pp.

WBCSD/WRI (2011). Corporate value chain (Scope 3) accounting and reporting standard: Supplement to the GHG Protocol corporate accounting and reporting standard. World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 149 pp.

WBCSD/WRI (2015). GHG protocol Scope 2 guidance: An amendment to the GHG protocol corporate standard. World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 117 pp.

Referanselisten over er ikke komplett, men inneholder de viktigste referansene som benyttes i CEMAsys. I tillegg vil det være en rekke lokale/nasjonale kilder som kan være aktuelle, avhengig av hvilke utslippsfaktorer som benyttes.